

Jöjj el, jöjj el szép Karácsony, legyen béke a világon!

K. Dudás Mária:

Messiásvárók

Héberül Massiach, görögül Christos, latinul Christus – azt jelenti: Felkent.

Az Ószövetségben a királyokat, papokat és a prófétákat kenték fel a küldetésre. Ezáltal lesz a király, a próféta és a pap arra a szerepre felszentelve, amelynek erejében Jahve helyettese lesz Izraelben.

Jézust, aki a Krisztus, akit az Atya megígért, akit elárasztott Szentlélekkel, *felkente* a Szentlélek kenetével és elküldte a világba, hogy üdvözüljön általa a világ.

A zsidók szerint a Messiás a zsidók királya, a zsidó ország uralkodója. Az Isten Fia küldetése azonban egyetemes érvényű. Az Atya Felkent-je a nemzetek megváltója, tehát nem csupán egyetlen nemzeté: Ő az egyetemes, az örök Isten országának uralkodója.

A messiási eszme történeti gyökerei a Kr.e. 8. századig nyúlnak vissza. A zsidó vallásban főként a próféták tevékenysége révén kialakult tanítás, mely szerint Jahve fölkentje meg fogja szabadítani a népet minden nyomorúságtól, veszedelemtől, bajtól és megvalósítja itt a földön Jahve békés és boldog királyságát. Palesztina, egészen az ókortól napjainkig mindig is a hatalmi viszálykodások ütközőpontja volt, ami miatt a nép sokat szenvedett. A zsidó nép a Kr.e. 587-től kezdve – a Hasmoneus-dinasztia rövid (Kr.e. 142-63-ig tartó) független uralma kivételével – idegen hatalom alatt

állt. E hosszú időszakban a zsidók sohasem adták fel azt a reményt, hogy ki fogják vívni függetlenségüket. E törekvéseik során, a sorozatos sikertelenségek következtében egyre inkább Jahvétól, vagy felkentjének, küldöttjének fellépésétől várták a szabadulást. Várták a Messiást, de már nem azt a Messiást, akiről a próféták jövendölései szóltak, hanem politikai szabadítót, hadvezér Messiást. Az idők folyamán tehát a messiási eszme eltorzult, éppen a szenvedésekkel és megpróbáltatásokkal sújtott időszakban. Pontosan olyankor, amikor romlott a politikai helyzet, nagy veszteségek érték a népet, nőtt a nyomor és az elnyomás – mindig feléledt a Messiás iránti vágyakozás, vagyis az, hogy jöjjön már el végre Isten felkentje, és tegyen rendet a világban, orvosolja a bajokat és az igazságtalanságokat. Ilyen időszak volt például a babiloni fogság, a makkabeusi idők eseményei. A római uralom alatt pedig vakbuzgó lelkesedéssel és erőszakkal törekedtek a messiási uralom előkészítésére (zsidó háború). Az ószövetségi nép tehát elsősorban politikai szabadítót várt.

A Messiás eljövetele tehát nem véletlenül történt, Isten az Ószövetségben előkészítette útját. Amikor az edomita (idumeai) Heródes lett a zsidók királya, sejtették, hogy itt van a Messiás eljövetelének ideje. Egymás után keletkeztek a messiás-mozgalmak, a rómaiak alig győzték eltaposni őket. És akkor: az Ige megtestesült Názáretben.

Jézus betlehemi születésekor Augustus (az első római császár, Julius Caesar fogadott fia) ült a római birodalom trónján. A zsidók által lakott Júdea az új nagyhatalom tartománya volt; a jeruzsálemi térséget a római kormányzó felügyelte, a galileait bábkirály irányította. A zsidók nehezen tűrték a római igát, s szerették volna azt lerázni magukról. A Messiás eljövetelében reménykedtek, aki felszabadítja majd őket és elűzi földjükről a rómaiakat.

Augustus római császár Heródest nevezte ki Júdea királyává. Az edomita Heródes nem volt született zsidó, de felvette az izraeliták vallását. Különös, hogy a római császár épp egy

olyan királyt ültetett a zsidók nyakára, akiről pontosan tudta, hogy zsidógyűlölő, megalomániás, paranoiás és végtelenül kegyetlen. Edom, mindvégig Izrael ellensége maradt!

Midőn Jézus születésekor napkeleti bölcsek érkeztek a királyi udvarba, hogy az újszülött „királyfi” felől érdeklődjenek, Heródes elrendelte a betlehemi gyermekek megölését. Megijedt ugyanis, hogy egyszer majd előáll a trón jogos örököse, s elúzi őt, a trónbitorlót. Mária és József ezért menekült a Kisdeddel Egyiptomba, ahonnan csak Heródes halála után tértek vissza.

A messiási eszme kibontakozását elemezve megállapítható, hogy Jézus Krisztus áll az Ószövetség és az Újszövetség középpontjában. Ő a megígért Messiás. Isten ígérte meg a bűnbe esett emberiségnek, hogy megszabadítja őket a bűn, a halál és a kárhozat hatalmából, hogy visszaszerezzék Isten kegyelmét, elnyerjék bűneik bocsánatát és az örök életet, az üdvösséget. A Megváltó, a Messiás kétezer évvel ezelőtt közénk jött. Így írja János evangélista: *„Az Ige testté lett és közöttünk élt.”*

Az Ige megtestesült Názáretben, kit Mária szűzen szült Betlehemben... – énekeljük Karácsonykor a templomban. Fontos megértenünk, hogy az Isten Fia ugyanazt jelenti, mint az Isten Igéje, csak a szempont más. Az Isten Fia, Jézusnak az Atyával való kapcsolatát jelenti, míg az Isten Igéje, Jézusnak a Világban való tevékenységét.

Jól meg kell értenünk továbbá az ószövetségi és az újszövetségi messiási eszme közötti különbséget is. Az Újszövetségben a Messiás személye és uralma már szellemi síkra tolódik. Maga Jézus mondja Pilátus előtt – János evangéliumában -, hogy *„Az én országom nem e világból való: ha ebből a világból való volna az én országom, az én szolgálaim harcolnának, hogy ne szolgáltassanak ki a zsidóknak.”*

Az Isten Országá és annak megvalósulása nem politikai és nem e világi. *„A világba jött, a világban volt, általa lett a világ,*

mégsem ismerte föl a világ. A tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be.” (Jn 1,10-11)

A Messiás országlása az utolsó ítélet után,
Jézusnak a második eljövetelekor következik be.

K.Dudás Mária

Géniuszok, akik Mezőkövesden alapozták meg tudásukat.

Egy könyv, harminc géniuszról

Az internet nem tudja nyújtani azt a semmihez sem hasonlítható élményt, amit egy olyan könyv nyújthat az ember számára, amin még érződik a friss nyomdafesték illata.

„Rossz” hírem van a Gutenberg-galaxis halálát vizionálók számára, ugyanis Szlovák Sándor újabb, hagyományos papír alapú könyve látott napvilágot, melynek címe: **„A mezőkövesdi középiskola jeles diákjai”**.

Az ajánló sorokat dr. Fekete Zoltán polgármester írta: *„... Mezőkövesd község képviselőtestülete ünnepélyes díszközgyűlést tartott 1911. szeptember 14-én. Ez a nap volt a Szent László főgimnázium és az első tanév megnyitója is. ... Sok ezer kisdiajból lett érettségizett ifjú, majd a helyét megálló felnőtt, akik a gimnáziumban kapták meg azt az alapot, melyen a további életüket alapozhatták. ...”*

A szerző, a bevezető sorokban kitér arra, hogy városunk gimnáziumában 1922-1987 között közel tízezer tanuló

érettségizett. „... Számba vettem a középiskolának azokat a maturált diákjait, akik munkásságukkal kiemelkedően hozzájárultak a gazdaság, a tudomány és a kultúra valamelyik területének fejlődéséhez. ... Közülük 30 tanuló pályafutásának bemutatására vállalkoztam. A kiválasztott középiskolások méltók arra, hogy megismerjük életművüket, mert a munkásságukat nemcsak szülőhazájukban, hanem külföldön is számon tartják. ...”

Szlovák Sándor, a harminc kiválasztottat példaképül állítja az iskola jelenlegi és jövőbeli tanulói elé, és reményét fejezte ki, hogy lesz majd, aki az általa megkezdett munkát tovább folytatja. Nekem elmondta azt is, hogy ezzel a könyvvel az is célja, hogy megköszönje a mezőkövesdi gimnáziumnak, hogy tanári karába fogadta őt. A szüleitől kapta azt az útravalót, hogy annak a közösségnek, amely befogadta, ő is tartozik.

A kötet utószavában, az iskola jelenlegi igazgatója, Rigó Attiláné így ír: „... ez a könyv nemcsak múltidézés, hanem ösztönzés is a jelen és a jövő diákjai számára. Arra biztat, hogy merjenek nagyot álmodni, dolgozni érte, és soha ne feledjék: az iskola falain túl is magukkal viszik azt a szellemi és erkölcsi tőkét, amely itt gyökerezik. ...”

A szerző 25 évig dolgozott ezen a könyvön. Kérdésekre válaszolva elmondta, hogy nem egy esetben falakba ütközött, amikor az általa kiválasztottakkal kapcsolatos adatok megszerzésére tett kísérletet. Nem is járt sikerrel minden esetben. Sajnos, ezért kimaradtak a kötetből olyan génuszok, akiknek pedig benne lenne a helyük.

A könyv, az Öregdiákok Baráti Körének kezdeményezésére, Mezőkövesd Város Önkormányzatának támogatásával és kiadásában jelent meg. A szerkesztés Szlovák Sándorné érdeme.

A kiadvány kereskedelmi forgalomban nem kapható.

(Nagyon büszke vagyok arra, hogy a kötetben szereplő génuszok között van két rokonom is; és többen olyanok is, akikkel

együtt dolgozhattam.)

K. Dudás Mária

Az élet nemzeti kultúra nélkül száműzetés.

K. Dudás Mária

Csak a szépre emlékezem!

(memoár)

Isten éltesse a jubiláló Közösségi Házat!

Mezőkövesd közművelődési intézménye az idők folyamán több névre is „hallgatott”: Kultúrház, Kultúrotthon, Művelődési Központ, Művelődési Ház, Közösségi Ház.

Ebbe a jeles intézménybe én nyolcéves koromban léptem be először, és azóta ki se tettem a lábam onnan. Elmesélem.

1964-ben, amikor elkészült a Művelődési Ház épülete, a műszaki átadás után, de az ünnepélyes avatás előtt, a mesteremberek után el kellett végezni a nagytakarítást. Édesanyám világéletében a Matyóház dolgozója volt. Azokban az időkben még jócskán benne voltunk a moszkovita pártállami rendszerben. Időnként minden dolgozónak, minden munkahelyen, *önkéntes-kötelezően* közösségi munkát *kellett* vállalni az úgynevezett kommunista szombatokon. A Matyóház asszonyaira hárult az épület avatása előtti nagytakarítás, amiben édesanyám is részt vett, én pedig „csak úgy”, vele mentem. Én már kislány

koromban sem szerettem tétlenkedni, találtam magamnak hasznos tennivalót ott is. Láttam, hogy az asszonyok majd' beleszakadtak a munkába, de nem engedtek maguknak pihenőt, mert minél előbb haza akartak jutni a családjukhoz. Megsajnáltam az egyre fáradó, gyöngyöző homlokú nőket, és kitaláltam, hogy biztosan szomjasak lehetnek már. Kerestem és találtam egy kannát, abba ivóvizet töltöttem és sorra megittattam őket; néhányukat a kanna fedeléből, mert nem mindenkinek volt pohara. (Azóta is szeretek vizet hordani.)

1964. december 19-én adták át az épületet a nagyközönségnek. Igen, addig, amíg nem telik meg kulturális élettel, addig csak egy objektum.

Az Észak-Magyarország c. megyei napilap 1964. dec. 20-i száma, „A művelődés otthona szombaton este kitérte kapuit – Megnyitó ünnepség Mezőkövesden” címmel részletesen beszámolt az eseményről: *„Nagy várakozás előzte meg Mezőkövesd új művelődési intézményének megnyitását. A kultúra barátai már esztendőök óta figyelemmel, együttérzéssel szemlélték, és sok esetben a gyakorlatban is segítették az impozáns művelődési ház megépülését. Ötszöri határidő-módosítás után, végülis elkészült a kultúra otthona; egy több mint hússzezres nagyközönség kulturális fellegvára.*

A közel 12 millió forintos költséggel épült modern művelődési házat Kocsis Lajos mérnök tervezte; a kivitelezési munkára az ÉM 22-es Budapesti Építőipari Vállalat vállalkozott. Falai között 600 személyes színházterem kapott helyet. ... Az avatóünnepség szónoka dr. Papp Lajos, Borsod-Abaúj-Zemplén megye Tanácsának vb-elnöke volt. ...

A művészeti munka nyitányaként, s a vendégek köszöntésére az avató ünnepség alkalmával színpadra lépett a Debreceni Csokonai Színház három szólistája, Balogh Emese, a Miskolci Nemzeti Színház művésze és a járás több öntevékeny művészeti csoportja”. – olvasható a részletes tudósítás megyénk korabeli napilapjában.

Az épületből lassacskán a művelődés otthona lett. Birtokba vették a művészeti csoportok, és ettől kezdve minden állami-társadalmi-politikai ünnepség ott zajlott. Különböző szakkörök kezdtek működni, s én szinte valamennyit kipróbáltam.

Amikor Varga István műkedvelő gárdája már alig-alig lépett színpadra, generációváltással, Papp Endre vezetésével létrejött a Művelődési Ház irodalmi színpada, ahová Endre bácsi engem is beszervezett. Ez, az 1970-es évek elején történt. Én pedig, azóta is koptatom azokat a világrengető deszkákat. Sokat szerepeltünk ünnepségeken, rendezvényeken, szavalóversenyeken – az országban több helyen is. A debreceni megmérettetésen remekül szerepeltünk. Endre bácsi jutalmul elvitt minket az Aranybikába; annyi süteményt ehettünk, amennyi csak belénk fért.

Csak a szépre emlékezem! Egy kellemetlen esetet azért mégiscsak elmesélek. Még kezdő voltan a Papp Endre társulatában. Történt egyszer, hogy egy állami ünnepségen – ha jól emlékszem – Lázár Kati helyett, nekem kellett hirtelen beugrani, szavalni. Közvetlenül az előadás előtt jutott eszembe tisztázni, hogy nekem pontosan mikor is kell kiállni a színpadra. Endre bácsi azt mondta, hogy „*a Himnusz után*”. A Magyar Himnusz a színpad mögött állva hallgattam. Igen, hallgattam, mindenki csak hallgatta, mert zenekari feldolgozás hallatszott a hangszóróból, tehát szöveg nélkül. Nekünk, magyaroknak szakrális himnuszunk van, ami így kezdődik: „Isten, áldd meg a magyart!” A moszkovita pártállami időkben Isten ki volt tiltva a közintézményekből, ezért senki nem merte megkockáztatni az éneklést. A nézőtér első két-három sorában a pártállami káderek ültek. A Szovjetunió helytartói, díszegyenruhában, egy rakás plecsnival a ruhájukon, mindig az első sorban, középen ültek, rezenéstelen arccal. Miután a Magyar Himnusz elhangzott, én kimentem a színpad közepére, mert ott volt a mikrofon. Bemondtam a vers költőjének a nevét: Várnai Zseni ... és ekkor (taraaaaa...), a hangszóróból rázendített egy rezesbanda a szovjet himnuszra, legalább száz

decibelen. Én tanácstalanul pislantottam a színfalak irányába, szememmel Endre bácsit kerestem, kétségbe estem ugyanis, hogy már most mitévő legyek. Ki akartam menni a kulisszák mögé, de bekapcsolt a fejemben a vészcsengő, ezért nem mozdultam. Félreérthető lehetett volna, ha én a szovjet himnusz hallatán kirohanok a színpadról. Rettenetesen éreztem magam, égtem, mint a zsanai olajkút. Szemben velem hatszáz ember ült a nézőtéren. Igen, akkor még hatszáz férőhelyes volt a színház nézőtere, (ma már csak 510) és azt kötelező volt megtölteni, egyetlen szék sem maradhatott üresen. A közönség meg én, farkasszemet néztünk egymással, amíg a zene szólt. Szerettem volna, ha a föld megnyílik alattam, mert nagyon szégyelltem magam. Iszonyúan hosszúnak tűnt az a kommunista himnusz. Na de, hála Istennek, egyszer csak vége lett, és én addigra már összeszedtem magamat, s végül egész jól sikerült a szavalamat.

Azokban az időkben, és még utána is hosszú időn át – kis túlzással – szinte egyetlen rendezvény sem ment le az én szereplésem nélkül. Évtizedeken át kaptam felkéréseket. Még napjainkban is meg-megjelenek a színpadon, de már a sarkamban van az új generáció. Ez így van rendjén. Több mint fél évszázada áldozok Tháliának, koptatom a mezőkövesdi Közösségi Ház deszkáit. Valószínűleg azért kellett felújítani a közelmúltban, mert én koptattam el.

A politikai széljárás a Művelődési Házat sem hagyta érintetlenül. Ám most, csak a szépre emlékezem!

A rendszerváltásnak nevezett fordulat után, létre jött a Mezőkövesdi Amatőr Színjátszó Kör (MASZK), amelynek én alapító tagja és választott tisztségviselője vagyok. Ennek már 27. éve, s az alapítók közül egyedül csak én maradtam a társulatban. Sok-sok emlékezetes előadást láthatott tőlünk a nagyérdemű a Közösségi Házban.

Az ezredforduló környékén jött létre a Közösségi Ház Irodalmi Kávéház Klubja, amelynek én még a mai napig is tagja vagyok. Korábban izgalmas beszélgetéseink, olykor szócsatáink is

voltak, ma már inkább csak előadásokat hallgatunk a klubban.

Harminc évvel ezelőtt, 1995-ben alakult meg a Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesülete (MAME), amelynek én egyik alapítója és alelnöke vagyok. Székhelyünk a Községi Házban van. Érdeklődésre számot tartó közös rendezvényeink voltak eddig is a jubiláló közművelődési intézménnyel.

A MAME alapítói között többen voltunk olyanok, akik már az 1980-as években is összejártunk, rendezvényeket tartottunk – a környező településeken is. Ennek részleteit Hegyi Imre leírta, amely megjelent a „Mezőkövesd a millennium évében” c. MAME-kiadványban.

Csak a szépre emlékezem, de azért ezt még elmesélem: Az 1980-as években, egy időre leállítottak bennünket – egy vers (!) miatt. Dudás Sándor *”Száll a falu”* c. költeményét szavaltam az egyik közeli faluban, író-olvasó találkozó keretében. Valaki nagyon nem akart szembesülni azzal a valósággal, amit a költő kendőzetlenül megfogalmazott a versében. Mi voltunk azok, akik a „Matyóföld” honismereti-helytörténeti időszaki kiadvány baráti körébe tartoztunk. Én eleinte a periodika szerzőinek műveit tolmácsoltam a közönségnek (Farkasné Gábor Erzsébettel és Tomsics Józseffel együtt). Később már az én írásaim is megjelentek a szóban forgó kiadványban, s ennek folyományaként a matyóföldi írócsoport tagjává avattak engem. Ez az írócsoport képezte a MAME alapítóinak derékhadát, de csatlakoztak hozzánk képzőművészek és más alkotók is. Programjainkkal nem csak a vonzáskörzetünk településeire jutottunk el, hanem Miskolcon, Egerben és Budapesten is bemutatkoztunk.

A Matyóföld periodika szerkesztősége és kiadóhivatala 2003-ig a mezőkövesdi Művelődési/Községi Házban működött, a kiadványszerkesztést pedig az ott létrejött munkacsoport végezte.

Mezőkövesd közművelődési fellelegvárában az elmúlt 60 évben sok-

sok emlékezetes olyan programon is részt vettem, láttam jó előadásokat, (de most csak a szépre emlékezem!), amelyeket vendégelőadók mutattak be. Csodálatos volt pl. Sík Sándor „István király” c. színműve Bitskey Tibor kiváló alakításával a címszerepben. Kelemen Csaba egri színész rendhagyó irodalomórája is nyomot hagyott bennem. Varázslatos kiállításokon is voltam, pl. Takács István, a „matyó Tiziano” tárlatán. Csak a szépre emlékezem, de azért azt még elmesélem, hogy a művésznak a saját szülővárosában csak 1983-ban volt önálló kiállítása először, aminek a megrendezésével nem volt elégedett, s ezért kijelentette, hogy *„amíg én élek, több Takács-kiállítás nem lesz Mezőkövesden!”*

A Községi Ház színháztermében, a színpad mellett mindkét oldalon Takács István falfestménye hirdeti az Ő briliáns tehetségét. Ezeket a freskókat a művész a városunknak ajándékozta, melynek avatása 1984. augusztus 3-án, a XIV. Kisjankó Bori Országos kiállítás ünnepélyes megnyitóján volt. Megemlítem még a Japán fesztivált, és az 1962 óta rendszeresen meghirdetésre kerülő Kisjankó Bori Országos Hímzőpályázat- és kiállítást. Köteles István festőművész tárlatát is érdemes számon tartani. Ezt a velem egykorú tehetséget én Takács István méltó utódának tartom. A felejthetetlen kulturális élmények sorát még hosszasan folytathatnám.

Az eddig leírtakból is érzékelhető, hogy ezer szállal kötődök a mezőkövesdi Községi Házhoz.

Szaválás 1975. május 9-én, a

A Közösségi Ház
Irodalmi Klubja és a
MAME közös rendezvénye
2007. 06.06-án a
szerencsi vár Casinó-
termében.

**Szeretettel várunk mindenkit
a Pipics Fesztiválra!**

III. PIPICS FESZTIVÁL

Madarak és Fák Napja alkalmából

2025. május 10. (szombat)

Helyszín: Hajdu Ráfis János Mezőgazdasági Gépmúzeum
(Mezőkövesd, Eötvös u. 32.)

10:00

A fesztivált megnyitja:

Debreczeni-Droppán Béla

a Honismereti Szövetség elnöke

Közreműködnek a 'Mezőkövesdi Dalos Pacsirták', majd senior örömtánc bemutatót láthatunk.

12:00

Az országos rajzpályázat eredményhirdetése

13:00

„Mi fán terem a madárvédelem ? - Egy MME önkéntes hétköznapijai”

Előadó: **Szitta Emese**

a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Bükki Helyi Csoportjának titkára

10:00 és 13:00 óra között

- Pipics sütés a múzeum udvarán **Bán Csabánéval**
 - kézműves foglalkozások gyermekeknek
- textilből madár készítés a **Matyóföldi Foltvarró Klub** tagjaival
- papírból madár hajtogatás és fonás **Hajnerné Tóth Ágnessel**
 - filc madár készítés **Papné Bajzáth Angélával**
 - madár mézeskalács festés, kóstolás

A madármotívum

Fehér Tibor

a Népművészet
Mesterének alkotása

Egész napos programok:

- kiállítás a **MAME** országos gyermekrajz- és madáretető pályázatának legjobb alkotásaiból
- társasjáték **Pálffy Andrea Annával** a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület tagjával
 - a legkisebbeket körhinta várja

Rendező:

Matyóföldi Alkotók és
Művészeti Pártoló Egyesülete
(MAME)

Támogatók:

Bajzáth István kiállítása

Álom és valóság, átlényegülés

A Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesülete (MAME) tagjának, Bajzáth István amatőr képzőművésznak nyílt kiállítása Egerben, az Agria Park Galériában 2025. február 15-én.

A rendezvényt Teleki Klári galériavezető nyitotta meg, aki elmondta, hogy Bajzáth István személyében, ma egy olyan alkotó kerül bemutatásra, akinek a képein aprólékos munkával, kidolgozottsággal jelenik meg a szürrealizmus, matyó motívumokkal díszítve. A szépség és a szörnyűség közötti éles kontrasztot népi motívumokkal tompítja.

Bajzáth Istvánnak itt ez a második kiállítása, de a mai 69 db kiállított kép teljesebb, és érettebb gondolatvilágot mutat. Érzékeny belső látása van, egy kompozíción belül is – egészen meglepő alkotások is vannak a paravánokon; ég és föld közötti elemek szürreális elrendezése, melyeken a nőiség is megjelenik. Egyik-másik képet szemlélve el lehet merengeni azon, hogy vajon mire gondolhatott az alkotó. A valóság inspirálja az alkotásokat, de a képek egyedi jelentőségűek; a művész a nézőre bízta azok értelmezését, ilyen értelemben az alkotó és műélvező közös munkájává válik.

Bajzáth István vegyes technikát alkalmaz, vonalvezetése és látásmódja egyedi. Kötelességének érzi, hogy amit matyó őseitől kapott, azt tovább örökítse.

Teleki Klári azzal fejezte be megnyitóját, hogy

Bajzáth István egy nagyon érdekes képzeletbeli világot tár elénk ezzel a kiállítással, amely alkotói tevékenységének összefoglalása, eszenciája.

Csirmazné Cservenyák Ilona, a MAME elnöke is köszöntötte a megjelenteket, majd röviden beszélt az idén 30. születésnapját ünneplő Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesületéről. Végül méltatta a kiállító művész munkásságát.

Bajzáth István megköszönte mindenkinek, akinek szerepe volt abban, hogy ma itt munkáival bemutatkozhatott, és üdvözölte az érdeklődő közönséget is. Önmagáról keveset szólt, mert amit érdemes tudni róla, azt elmondják a művei. Azt azért elárulta: *„egy reaktor működik bennem.”*

A rendezvényt a mezőkövesdi gitártanár, Nyikes Nikoletta, gyönyörű énekével és gitárjátékával színesítette.

Saját meglátásom szerint, Bajzáth Istvánt olyan belső kényszer vezeti, amely arra készíti, hogy a benne felgyülemlett érzelmeit, gondolatait, lelkiállapot-változásait képzőművészeti alkotásokban fejezze ki. Miután közönség elé vitte képeit, sajátos világába a nézőt is be akarja avatni.

Semmiképpen sem jellemző rá az „akadémikus művészet” követése. Egyéni stílusának kialakulásához személyes utat járt be: matyó származása, férfiúi nemi identitása, vonzódása a női nemhez – legalábbis erre utalnak a már-már erotikus művei (túlhangsúlyozott női mellek és csípők jelennek meg a kompozícióin). A „Kőbirodalomban” eltöltött munkás évek is tetten érhetők a képein: több esetben a rajzai kiindulási alapja egy épület, épületrész, ezekre épülnek rá a motívumok. Biztos és lendületes vonalvezetéssel, jó kompozíciós érzékkel alkot. Úgy tölti ki a felületet, hogy teljesnek érezzük. Míves kidolgozottságú művein szerkesztettség és szabadrajz egyaránt jelen van.

Azt már megszokhattuk, hogy a képzőművészek fel szokták tüntetni a nevüket a kép jobb alsó sarkában, Bajzáth István azonban a képei bal alsó sarkában a mű címét is megjeleníti.

A kiállító művész – saját elmondása szerint – „Kényszerbeszállás” c. képe a gondolat szabadságát üzeni. A „Háztűznézőben” c. képén az látható, hogy a „matyó kakas” a tyúkudvarba megy szemlét tartani.

Úgy érzem, hogy nem mindenki számára könnyű eligazodni Bajzáth István hihetetlen szürreális fantáziavilágán, nehéz racionálisan felfogni, de talán nem is az a fontos – a képeket *lát*ni kell!

K. Dudás Mária

A kiállítás megnyitója